# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 9ης Νοεμβρίου 2006 *

Στην υπόθεση C-205/05,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το tribunal des affaires de sécurité sociale de Longwy (Γαλλία) με απόφαση της 14ης Απριλίου 2005, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Μαΐου 2005, στο πλαίσιο της δίκης

**Fabien Nemec**

κατά

**Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est,**

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen (εισηγητή), J. Makarczyk Γ. Αρέστη, και L. Bay Larsen, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: K. Sztranc-Sławiczek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 23ης Μαρτίου 2006,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο F. Nemec, εκπροσωπούμενος από τον M. Gamelon, avocat,

— το caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est, εκπροσωπούμενο από τους A. Schaf Codognet και F. Verra, avocats,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και C. Bergeot-Nunes,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την J. Stratford,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον D. Martin,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1, στο εξής, αντιστοίχως, κανονισμός 1408/71 και κανονισμός 574/72), και του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166, σ. 1) καθώς και του άρθρου 39 ΕΚ.

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο εκδικάσεως διαφοράς μεταξύ του F. Nemec και του caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est (στο εξής: CRAM) αναφορικά με την άρνηση του δεύτερου να λάβει υπόψη, για τον υπολογισμό του ύψους του επιδόματος που καταβάλλεται, σε περίπτωση πρόωρης αποχωρήσεως από την ενεργό υπηρεσία, στους εργαζομένους που έχουν εκτεθεί στον αμίαντο στο εξής: ACAATA), τους μισθούς που εισέπραξε ο F. Nemec εργαζόμενος ως μισθωτός στο Βέλγιο.

## Το νομικό πλαίσιο

*Η κοινοτική νομοθεσία*

Ο κανονισμός 1408/71

3 Το άρθρο 1 του κανονισμού 1408/71 ορίζει:

«Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού:

[...]

κ) Ως "παροχή" και "σύνταξη" νοείται κάθε παροχή και σύνταξη, περιλαμβανομένων και όλων των τμημάτων τους που βαρύνουν το Δημόσιο Ταμείο, οι προσαυξήσεις αναπροσαρμογής ή τα συμπληρωματικά επιδόματα υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του τίτλου III, επίσης οι εφ' άπαξ παροχές, οι οποίες δύνανται να υποκαταστήσουν τις συντάξεις, καθώς και οι καταβολές που πραγματοποιούνται λόγω επιστροφής εισφορών.

[...]»

4 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, που φέρει τον τίτλο «Ισότης μεταχειρίσεως», ορίζει:

«Τα πρόσωπα που κατοικούν στο έδαφος ενός από τα κράτη μέλη και για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού υπόκεινται στις υποχρεώσεις και απολαύουν των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του, υπό την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού.»

5 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει ως ακολούθως το πεδίο ουσιαστικής εφαρμογής του:

«Ο παρών κανονισμός ισχύει για όλες τις νομοθεσίες που αφορούν τους ακόλουθους κλάδους κοινωνικής ασφαλίσεως:

α) παροχές ασθενείας και μητρότητος·

β) παροχές αναπηρίας, περιλαμβανομένων εκείνων που προορίζονται για τη διατήρηση ή βελτίωση της ικανότητος βιοπορισμού·

γ) παροχές γήρατος·

δ) παροχές επιζώντων·

ε) παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών·

στ) επιδόματα λόγω θανάτου·

ζ) παροχές ανεργίας·

η) οικογενειακές παροχές.»

6 Η παράγραφος 2 του ως άνω άρθρου 4 προβλέπει ότι ο κανονισμός «ισχύει για τα γενικά και ειδικά συστήματα κοινωνικής ασφαλίσεως, με ή χωρίς συνεισφορά [...]».

7 Υπό τον τίτλο ΙΙΙ του κανονισμού αυτού, το κεφάλαιο 4, το οποίο αφορά τα εργατικά ατυχήματα και τις επαγγελματικές ασθένειες, περιλαμβάνει το άρθρο 58, το οποίο τιτλοφορείται «υπολογισμός των εις χρήμα παροχών», και το οποίο ορίζει στην παράγραφο 1:

«Ο αρμόδιος φορέας κράτους μέλους, η νομοθεσία του οποίου προβλέπει ότι ο υπολογισμός των εις χρήμα παροχών βασίζεται επί μέσων αποδοχών, καθορίζει τις μέσες αυτές αποδοχές αποκλειστικά βάσει των διαπιστωθεισών αποδοχών κατά τη διάρκεια των περιόδων που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία αυτή.»

Ο κανονισμός 574/72

8 Το άρθρο 15 του κανονισμού 574/72 προβλέπει «τους γενικούς κανόνες περί του συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως».

Ο κανονισμός 883/2004

9 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2004 «δεν αποκτώνται δικαιώματα δυνάμει του παρόντος κανονισμού πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του».

10 Το άρθρο 90, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι «ο κανονισμός [...] 1408/71 [...] καταργείται από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού».

11 Το άρθρο 91 του κανονισμού 883/2004 ορίζει:

«Ο παρών κανονισμός ισχύει από την 20ή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού εφαρμογής.»

*Η εθνική νομοθεσία*

12 Ο νόμος 98-1194, της 23ης Δεκεμβρίου 1998, περί χρηματοδότησης της κοινωνικής ασφάλισης για το έτος 1999 (JORF της 27ης Δεκεμβρίου 1998, σ. 19646), όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο 99-1140, της 29ης Δεκεμβρίου 1999, περί χρηματοδότησης της κοινωνικής ασφάλισης για το έτος 2000 (JORF της 30ής Δεκεμβρίου 1999, σ. 19706, στο εξής: νόμος 98-1194), προβλέπει ειδικές διατάξεις, για την περίπτωση πρόωρης αποχωρήσεως από την ενεργό υπηρεσία, υπέρ των μισθωτών και των πρώην μισθωτών που έχουν εκτεθεί στον αμίαντο. Το άρθρο 41 του νόμου 98-1194 ορίζει:

«I. — Επίδομα πρόωρης αποχωρήσεως από την ενεργό υπηρεσία καταβάλλεται στους μισθωτούς και πρώην μισθωτούς των επιχειρήσεων παραγωγής υλικών που περιέχουν αμίαντο, των επιχειρήσεων εφαρμογής αμιάντου με ψεκασμό και θερμομονώσεων με αμίαντο, των ναυπηγοεπισκευαστικών μονάδων, υπό την επιφύλαξη ότι παύουν κάθε επαγγελματική δραστηριότητα, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1 εργάζονται ή εργάστηκαν σε μία από τις προαναφερθείσες επιχειρήσεις, τις περιλαμβανόμενες σε κατάλογο καταρτιζόμενο με απόφαση των υπουργών εργασίας, κοινωνικής ασφαλίσεως και προϋπολογισμού, κατά την περίοδο που αυτές παρήγαγαν ή επεξεργάζονταν αμίαντο ή υλικά περιέχοντα αμίαντο·

2 έχουν συμπληρώσει ορισμένη ηλικία, κυμαινόμενη αναλόγως της διάρκειας της εργασίας τους στις αναφερόμενες στο σημείο 1 επιχειρήσεις, όχι όμως μικρότερη των πενήντα ετών·

[...]

δικαιούνται, επίσης, από της συμπληρώσεως του πεντηκοστού έτους της ηλικίας τους, το επίδομα πρόωρης αποχωρήσεως από την ενεργό υπηρεσία που καταβάλλεται στους μισθωτούς ή πρώην μισθωτούς που έχουν αναγνωρισμένα προσβληθεί, δυνάμει των διατάξεων του γενικώς εφαρμοζομένου συστήματος, από επαγγελματική νόσο προκληθείσα από τον αμίαντο και περιλαμβανόμενη σε κατάλογο καταρτιζόμενο με απόφαση των υπουργών εργασίας και κοινωνικής ασφαλίσεως.

Το επίδομα πρόωρης αποχωρήσεως από την ενεργό υπηρεσία δεν μπορεί να καταβληθεί σωρευτικώς ούτε με ένα από τα μνημονευόμενα στο άρθρο L. 131-2 του κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως εισοδήματα ή επιδόματα, ούτε με προσωπικώς παρεχόμενη σύνταξη λόγω γήρατος, ούτε με σύνταξη αναπηρίας, ούτε με επίδομα πρόωρης συνταξιοδοτήσεως ή πρόωρης αποχωρήσεως από την ενεργό υπηρεσία, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του παρακάτω εδαφίου.

Είναι δυνατή η καταβολή εξισωτικού επιδόματος, καταβαλλομένου συμπληρωματικώς με σύνταξη αναπηρίας ή σύνταξη επιζώντος ή προσωπικώς παρεχομένης συντάξεως λόγω γήρατος στο πλαίσιο ειδικού συστήματος εκ των αναφερομένων στο κεφάλαιο 1 του τίτλου 1 βιβλίου VII του κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως, εντός των ορίων του υπολογιζομένου κατά τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου επιδόματος.

II. — Το ύψος του επιδόματος υπολογίζεται βάσει του επικαιροποιημένου μέσου όρου των μηνιαίων ακαθάριστων μισθών των δώδεκα τελευταίων μηνών μισθωτής εργασίας του δικαιούχου, μη λαμβανομένων υπόψη, των καθοριζομένων με διάταγμα όρων, ορισμένων περιόδων εργασίας για τις οποίες καταβάλλεται μειωμένος μισθός. Ο αντίστοιχος μισθός επανεκτιμάται, όπως και τα επιδόματα που καταβάλλονται κατ' εφαρμογήν του δεύτερου εδαφίου του άρθρου L. 322-4 του κώδικα εργασίας.

[...]

Το επίδομα παύει να καταβάλλεται μόλις ο δικαιούχος συμπληρώσει τις προϋποθέσεις για πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος, όπως αυτή καθορίζεται στα άρθρα L. 351-1 και L. 351-8 του κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως.

[...]»

13 Κατά το άρθρο 2 του εκτελεστικού διατάγματος 99-247, της 29ης Μαρτίου 1999, περί χορηγήσεως του επιδόματος πρόωρης αποχωρήσεως από την ενεργό υπηρεσία που προβλέπει το άρθρο 41 του νόμου περί χρηματοδοτήσεως της κοινωνικής ασφαλίσεως για το έτος 1999 (JORF της 31ης Μαρτίου 1999, σ. 4471):

«Ο μισθός αναφοράς που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό του επιδόματος καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη των κατά το άρθρο L. 242-1 του κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως αμοιβών που εισέπραξε ο ενδιαφερόμενος κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες της εργασίας του ως μισθωτός. Οι αμοιβές αυτές, επανεκτιμούμενες, ενδεχομένως, κατά τους κανόνες του άρθρου R. 351-29-2 του κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως, λαμβάνονται υπόψη μέχρι του διπλασίου του ορίου που προβλέπει το ισχύον κατά την ημερομηνία γενέσεως του δικαιώματος για επίδομα άρθρο L. 241-3 του ιδίου κώδικα. Ο μισθός αναφοράς είναι ίσος προς τον μηνιαίο μέσον όρο των κατά τα ανωτέρω καθοριζομένων αμοιβών.

Το μηνιαίο ποσό του επιδόματος ισούται με το 65 % του κατά το ανωτέρω εδαφίου μισθού αναφοράς, εντός του προβλεπομένου στο άρθρο L. 241-3 του κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως ανωτάτου ορίου, στο οποίο προστίθεται το 50 % του μισθού αναφοράς για το τμήμα του μισθού που περιλαμβάνεται μεταξύ του ανωτάτου αυτού ορίου και του διπλασίου του.

Το ελάχιστο ποσό του επιδόματος δεν πρέπει να υπολείπεται του ελάχιστου ποσού του ασφαλιστικού επιδόματος που προβλέπει το άρθρο L. 351-3 του κώδικα εργασίας. Εντούτοις, το κατά τα ανωτέρω διασφαλιζόμενο ποσό του επιδόματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 85 % του μισθού αναφοράς.»

14 Το άρθρο L. 242-1 του κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως ορίζει:

«Για τον υπολογισμό των εισφορών κοινωνικής ασφαλίσεως, εργατικών ατυχημάτων και οικογενειακών επιδομάτων, ως αμοιβή θεωρείται το σύνολο των ποσών που καταβάλλονται στον εργαζόμενο, έναντι της προσφερόμενης εργασίας ή λόγω αυτής, ιδίως οι μισθοί ή αποδοχές, οι καταβαλλόμενες κατά την άδεια αποδοχές, οι κρατήσεις για εργατικές εισφορές, οι αποζημιώσεις, πριμοδοτήσεις, δώρα ή άλλες παροχές σε χρήμα, σε είδος, καθώς και τα ποσά που εισπράττονται απευθείας ή μέσω τρίτου ως φιλοδώρημα [...].

[...]»

15 Η εγκύκλιος DSS/4B/99/332, της 9ης Ιουνίου 1999, περί εφαρμογής των διατάξεων για την πρόωρη αποχώρηση από την ενεργό υπηρεσία των εργαζομένων στον τομέα του αμιάντου, διευκρινίζει τους κανόνες περί χορηγήσεως, υπολογισμού και καταβολής του επιδόματος, που προβλέπεται υπέρ των εκτεθέντων στον αμίαντο εργαζομένων, από τα περιφερειακά ταμεία κοινωνικής ασφαλίσεως. Στην εγκύκλιο αυτή διευκρινίζεται, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τον τρόπο υπολογισμού του επιδόματος αυτού και, ειδικότερα, όσον αφορά τις περιόδους μισθωτής εργασίας που συμπληρώθηκαν στην αλλοδαπή, ότι «οι περιπτώσεις που ενδέχεται να παρουσιαστούν είναι πολλές. Στην περίπτωση κατά την οποία από τον μισθό κρατήθηκαν εισφορές κοινωνικής ασφαλίσεως δυνάμει του άρθρου L. 242-1 του κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως, ο μισθός αυτός συνυπολογίζεται με τις αντίστοιχες περιόδους. Στις λοιπές περιπτώσεις, λαμβάνονται υπόψη οι μισθοί που ο εργαζόμενος εισέπραξε κατά το τελευταίο έτος εργασίας του ως μισθωτός στη Γαλλία».

## Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

16 Ο F. Nemec, Γάλλος υπήκοος, γεννηθείς το 1954 και κάτοικος Γαλλίας, εργάστηκε επί σειρά ετών σε επιχείρηση εγκατεστημένη σ' αυτό το κράτος μέλος. Δεν αμφισβητείται ότι κατά τη διάρκεια της εργασίας του αυτής εκτέθηκε στον αμίαντο.

17 Μετά την απόλυσή του, το 1994, λόγω της πλήρους παύσεως των δραστηριοτήτων του εργοδότη του στη Γαλλία, βρήκε, κατά τη διάρκεια του ιδίου έτους, απασχόληση στο Βέλγιο σε επιχείρηση εγκατεστημένη δέκα περίπου χιλιόμετρα από τον τόπο της κατοικίας του. Καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας του ως μισθωτός στο Βέλγιο, ο F. Nemec συνέχισε να κατοικεί και να καταβάλλει του φόρους του στη Γαλλία.

18 Το 1995, η αρμόδια γαλλική αρχή αναγνώρισε ότι ο F. Nemec έχει προσβληθεί από επαγγελματική νόσο λόγω της εκθέσεώς του στον αμίαντο.

19 Κατόπιν αιτήσεως που υπέβαλε ο F. Nemec τον Μάρτιο του 2004, το CRAM του κοινοποίησε, τον Μάιο του ιδίου έτους, απόφαση περί χορηγήσεως του ACAATA. Δυνάμει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, το ποσό του επιδόματος αυτού υπολογίστηκε με βάση τον μέσον όρο των μισθών που εισέπραξε ο αιτών κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών της εργασίας του ως μισθωτός στη Γαλλία.

20 Ο ενδιαφερόμενος αμφισβήτησε την απόφαση αυτή ενώπιον της επιτροπής φιλικού διακανονισμού του CRAM, υποστηρίζοντας ότι το ταμείο αυτό παρέλειψε να λάβει υπόψη τους μισθούς που τελευταία είχε εισπράξει στο Βέλγιο, οι οποίοι είναι υψηλότεροι από εκείνους που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό του ACAATA.

21 Η επιτροπή φιλικού διακανονισμού απέρριψε την ένστασή του, στηριζόμενη στην εγκύκλιο DSS/4B/99/332.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το tribunal des affaires de sécurité sociale de Longwy αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έλαβε το CRAM μία βλαπτική για τον ενδιαφερόμενο απόφαση η οποία παραβιάζει την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων που καθιερώνει το άρθρο 39 [ΕΚ], τον κανονισμό [...] 883/2004 ή το άρθρο 15 του κανονισμού [...] 574/72, αρνούμενο να λάβει υπόψη του τους μισθούς που εισπράχθηκαν στο Βέλγιο από τον F. Nemec κατά τον υπολογισμό του ύψους του επιδόματος των εργαζομένων στον τομέα του αμιάντου που του χορηγήθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 41 του νόμου 98-1194, της 23ης Δεκεμβρίου 1998, βάσει των διατάξεων του άρθρου 2 του εκτελεστικού διατάγματος που εκδόθηκε βάσει του νόμου 99-247, της 29ης Μαρτίου 1999, και της εγκυκλίου DSS/4B/99 αριθ. 332, της 9ης Ιουνίου 1999, με το σκεπτικό ότι από τους μισθούς αυτούς δεν παρακρατήθηκαν οι εισφορές που προβλέπει το άρθρο L 242-1 του γαλλικού κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως;»

**Επί του παραδεκτού της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως**

23 Η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη, διότι το αιτούν δικαστήριο δεν εξέθεσε με την απαιτούμενη ακρίβεια το πραγματικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το υποβληθέν ερώτημα.

24 Συγκεκριμένα, από την απόφαση περί παραπομπής δεν προκύπτει αν ο F. Nemec εκτέθηκε στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής δραστηριότητας που άσκησε σε κράτη μέλη εκτός της Γαλλικής Δημοκρατίας, οι δε εφαρμοστέες

διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας παρατίθενται κατά τρόπο ελλιπή και έμμεσο. Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει, επίσης, ότι το εθνικό δικαστήριο δεν προσδιόρισε ούτε τους λόγους για τους οποίους αμφιβάλλει για την ερμηνεία των διαφόρων κοινοτικών διατάξεων που αναφέρει στην απόφασή του ούτε για τη σχέση που κατά τη γνώμη του υφίσταται μεταξύ των διατάξεων αυτών και των διατάξεων της εφαρμοστέας επί της διαφοράς της κύριας δίκης εθνικής νομοθεσίας.

25 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η ανάγκη ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου, η οποία θα είναι χρήσιμη για το εθνικό δικαστήριο, επιβάλλει να καθορίζει το δικαστήριο αυτό το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται το ερώτημα που υποβάλλει ή τουλάχιστον να εξηγεί τη σχετική με τα πραγματικά περιστατικά υπόθεση στην οποία στηρίζεται το ερώτημα αυτό (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1993, C-320/90 έως C-322/90, Telemarsicabruzzo κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-393, σκέψη 6· διάταξη της 8ης Ιουλίου 1998, C-9/98, Agostini, Συλλογή 1998, σ. I-4261, σκέψη 4, αποφάσεις της 9ης Σεπτεμβρίου 2004, C-72/03, Carbonati Apuani, Συλλογή 2004, σ. I-8027, σκέψη 10, και της 23ης Μαρτίου 2006, C-237/04, Enirisorse, Συλλογή 2006, σ. I-2843, σκέψη 17).

26 Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι είναι απαραίτητο το εθνικό δικαστήριο να παρέχει ορισμένες τουλάχιστον εξηγήσεις για τους λόγους που το οδήγησαν στην επιλογή των κοινοτικών διατάξεων των οποίων ζητεί την ερμηνεία και για τη σχέση που θεωρεί ότι υφίσταται μεταξύ των διατάξεων αυτών και της εθνικής νομοθεσίας η οποία εφαρμόζεται στην επίδικη διαφορά (διάταξη της 28ης Ιουνίου 2000, C-116/00, Laguillaumie, Συλλογή 2000, σ. I-4979, σκέψη 16, προαναφερθείσες αποφάσεις Carbonati Apuani, σκέψη 11, και Enirisorse, σκέψη 21).

27 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Δικαστήριο έχει στη διάθεσή του επαρκή στοιχεία βάσει των οποίων μπορεί να δώσει χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο.

28 Πράγματι, αφενός, στην απόφαση περί παραπομπής εκτίθενται, συνοπτικώς μεν, αλλά με ακρίβεια, τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης και το πλαίσιο των εφαρμοστέων κανόνων της εθνικής νομοθεσίας. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η παρούσα διαφορά ανέκυψε στο πλαίσιο εξετάσεως αιτήσεως περί χορηγήσεως παροχής δυνάμει της γαλλικής νομοθεσίας, την οποία δικαιούται ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος αναμφισβητήτως πληροί τις προϋποθέσεις για τη χορήγησή της. Αφετέρου, στην απόφαση περί παραπομπής επεξηγούνται οι λόγοι επιλογής των κοινοτικών διατάξεων των οποίων την ερμηνεία ζητεί το αιτούν δικαστήριο, καθώς και η σχέση μεταξύ των διατάξεων αυτών και της εφαρμοστέας στη συγκεκριμένη διαφορά εθνικής νομοθεσίας.

29 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα της Γαλλικής Κυβερνήσεως, οπότε η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

**Επί του προδικαστικού ερωτήματος**

30 Το αιτούν δικαστήριο ζητεί, ουσιαστικώς, να διευκρινιστεί αν η απόφαση να μη ληφθούν υπόψη οι μισθοί που εισέπραξε ο F. Nemec στο Βέλγιο, για τον υπολογισμό του ACAATA, συνιστά παράβαση του κανονισμού 883/2004.

31 Κατά το άρθρο 91 του κανονισμού αυτού, η ισχύς του άρχεται την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, αλλά εφαρμόζεται από της ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος του κανονισμού εφαρμογής.

32 Δεδομένου ότι, μέχρι σήμερα, δεν έχει εκδοθεί κανονισμός εφαρμογής του κανονισμού 883/2004, συνάγεται ότι εξακολουθούν αναγκαστικώς να εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού 1408/71.

33 Επομένως, το ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο πρέπει να εξεταστεί με βάση αυτόν τον κανονισμό.

34 Όπως υπογράμμισαν οι διάδικοι της κύριας δίκης, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, παροχή όπως το ACAATA, χορηγούμενη σε πρώην εργαζομένους που είχαν εκτεθεί στον αμίαντο και πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπει η εθνική νομοθεσία, χωρίς να απαιτείται εκτίμηση των ατομικών αναγκών των εργαζομένων αυτών, πρέπει να θεωρείται ως παροχή κοινωνικής ασφαλίσεως εμπίπτουσα στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε΄, του κανονισμού 1408/71, διάταξη η οποία αφορά τις παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών νόσων.

35 Όσον αφορά το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, δηλαδή τον τρόπο υπολογισμού του ποσού του ACAATA, το οποίο καθορίζεται με βάση τις αμοιβές του δικαιούχου, το CRAM, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστηρίζουν ότι το να μη ληφθούν υπόψη οι μισθοί που αυτός εισέπραξε στην αλλοδαπή και για τους οποίους δεν καταβλήθηκαν εισφορές κοινωνικής ασφαλίσεως δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο ανήκει ο αρμόδιος για τη χορήγηση αυτού του επιδόματος φορέας είναι σύμφωνο με το άρθρο 58 του κανονισμού 1408/71.

36 Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί, αναφορικά με διάταξη ουσιαστικώς όμοια με εκείνη του άρθρου 58, ότι μια τέτοια διάταξη δεν περιορίζεται στον προσδιορισμό της εφαρμοστέας νομοθεσίας για τον καθορισμό της περιόδου αναφοράς του μέσου μισθού, αλλά ότι αποβλέπει, επίσης, στον προσδιορισμό των αποδοχών που πρέπει να λάβει υπόψη του ο αρμόδιος φορέας για τον καθορισμό του μέσου μισθού μιας ορισμένης περιόδου, ο οποίος, δυνάμει της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας, αποτελεί τη βάση υπολογισμού των παροχών σε χρήμα (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 11ης Ιουλίου 1979, 268/78, Pennartz, Συλλογή, τόμος 1979/II, σ. 167, σκέψεις 8 και 9).

37 Πάντως, επισημαίνεται ότι το άρθρο 58 του κανονισμού 1408/71, όπως, άλλωστε, και όλες οι διατάξεις του κανονισμού αυτού, πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του άρθρου 42 ΕΚ (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 9ης Αυγούστου 1994, C-406/93, Reichling, Συλλογή 1994, σ. I-4061, σκέψη 21, και της 12ης Σεπτεμβρίου 1996, C-251/94, Lafuente Nieto, Συλλογή 1996, σ. I-4187, σκέψεις 33 και 38).

38 Ο επιδιωκόμενος με τη διάταξη αυτή σκοπός, που συνίσταται στη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, συνεπάγεται, ιδίως, ότι οι διακινούμενοι εργαζόμενοι δεν πρέπει να υφίστανται ούτε απώλεια των δικαιωμάτων τους για παροχές κοινωνικής ασφαλίσεως ούτε μείωση του ποσού τους λόγω του γεγονότος ότι έχουν ασκήσει το δικαίωμα για ελεύθερη κυκλοφορία που τους παρέχει η Συνθήκη ΕΚ (βλ. προαναφερθείσες αποφάσεις Reichling, σκέψη 24, και Lafuente Nieto, σκέψεις 33 και 38, καθώς και τις αποφάσεις της 9ης Οκτωβρίου 1997, C-31/96 έως C-33/96, Naranjo Arjona κ.λπ., Συλλογή 1997, σ. I-5501, σκέψη 20, και της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-153/97, Grajera Rodríguez, Συλλογή 1998, σ. I-8645, σκέψη 17).

39 Δεν αμφισβητείται, όμως, ότι εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στην κύρια δίκη, ενδέχεται να περιαγάγει σε δυσμενέστερη θέση τους διακινούμενους εργαζομένους σε σχέση με τους εργαζομένους εκείνους οι οποίοι άσκησαν τη δραστηριότητά τους σε ένα μόνον κράτος μέλος.

40 Πράγματι, κατ' εφαρμογήν μιας τέτοιας κανονιστικής ρυθμίσεως, επί διακινούμενου εργαζομένου, όπως ο F. Nemec, εφαρμόζεται μέθοδος υπολογισμού του ACAATA στηριζόμενη επί μισθού καταβληθέντος προ δεκαετίας και πλέον, ο οποίος, ως εκ τούτου, δεν έχει καμία σχέση με τη σημερινή κατάσταση του ενδιαφερομένου, ενώ, στη περίπτωση συναδέλφων του που συνέχισαν να εργάζονται στη Γαλλία, λαμβάνεται υπόψη ο τελευταίος πράγματι καταβληθείς μισθός. Επομένως, ένας τέτοιος εργαζόμενος υφίσταται μείωση του ποσού της παροχής που θα εισέπραττε αν δεν είχε κάνει χρήση του δικαιώματός του για ελεύθερη κυκλοφορία.

41 Πάντως, η υποχρέωση της μη δυσμενέστερης μεταχειρίσεως των διακινουμένων εργαζομένων που άσκησαν το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία δεν σημαίνει ότι το άρθρο 58, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, καθόσον δεν επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη, για τον υπολογισμό των παροχών σε χρήμα, ο μισθός που καταβλήθηκε σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να θεωρηθεί ότι αντιβαίνει προς τον επιδιωκόμενο με το άρθρο 42 ΕΚ σκοπό. Πράγματι, η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται, απλώς, ότι οι παροχές αυτές πρέπει να είναι, για τον διακινούμενο εργαζόμενο, ίδιες με εκείνες που θα εισέπραττε αν δεν είχε ασκήσει το δικαίωμά του για ελεύθερη κυκλοφορία. (βλ., υπ' αυτή την έννοια, προαναφερθείσες αποφάσεις Lafuente Nieto, σκέψη 39, Naranjo Arjona κ.λπ., σκέψη 21, και Grajera Rodríguez, σκέψη 18).

42 Επομένως, σε μια περίπτωση όπως αυτή που αποτελεί το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, ναι μεν δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, παρά μόνον το ποσό των εισφορών που έχουν καταβληθεί δυνάμει της οικείας νομοθεσίας, το ποσό αυτό όμως πρέπει να προσαρμόζεται και να επανεκτιμάται, ώστε να αντιστοιχεί προς τον μισθό που ευλόγως θα ελάμβανε ο ενδιαφερόμενος, λαμβανομένης υπόψη της επαγγελματικής του εξελίξεως, αν συνέχιζε να ασκεί τη δραστηριότητά του στο οικείο κράτος μέλος (βλ., υπ' αυτή την έννοια, προαναφερθείσες αποφάσεις Lafuente Nieto, σκέψη 40· Naranjo Arjona κ.λπ., σκέψη 22, και Grajera Rodríguez, σκέψη 19).

43 Επομένως, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 58, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, ερμηνευόμενο σύμφωνα με τον επιδιωκόμενο από το άρθρο 42 ΕΚ σκοπό, απαιτεί, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, ο υπολογισμός των «μέσων αποδοχών», κατά την έννοια της πρώτης εκ των ανωτέρω δύο διατάξεων, να γίνεται με βάση τον μισθό που ευλόγως θα είχε εισπράξει ο ενδιαφερόμενος, λαμβανομένης υπόψη της επαγγελματικής του εξελίξεως, αν συνέχιζε να ασκεί τη δραστηριότητά του στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται ο αρμόδιος φορέας.

## Επί των δικαστικών εξόδων

44 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ'

αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

**Το άρθρο 58, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, ερμηνευόμενο σύμφωνα με τον επιδιωκόμενο προς το άρθρο 42 ΕΚ σκοπό, απαιτεί, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, ο υπολογισμός των «μέσων αποδοχών», κατά την έννοια της πρώτης εκ των ανωτέρω δύο διατάξεων, να γίνεται με βάση τον μισθό που ευλόγως θα είχε εισπράξει ο ενδιαφερόμενος, λαμβανομένης υπόψη της επαγγελματικής του εξελίξεως, αν συνέχιζε να ασκεί τη δραστηριότητά του στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται ο αρμόδιος φορέας.**

(υπογραφές)